

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 01-282/18-3
Podgorica, 06.06.2018. godine
MS/MS

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.42/2011 i 32/2014.) i člana 41 Pravila o radu zaštitnika/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.53/14.), nakon završenog ispitnog postupka, pokrenutog po zahtjevu [REDACTED], daje

MIŠLJENJE

I. Uvod

Dana 29.03.2018.godine, građanin [REDACTED] obratio se zahtjevom Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore. U pritužbi je između ostalog navedeno: da je crnogorski državljanin; da je završio školovanje na čuvenom Islamskom univerzitetu u Medini; da je bio angažovan u Islamskoj zajednici pri Odboru Međžisa IZ-e u Rožajama; da od marta 2016.godine obavlja uglednu funkciju vršioca dužnosti, Muftije Sandžackog; da na crnogorskim graničnim prelazima, policijski službenici ga duže zadržavaju i izdvajaju iz kolone po više časova; da mu nijesu jasni razlozi ovakvog postupanja policijskih službenika granične policije prema njemu.

II. Ispitni postupak

Postupajući po zahtjevu, Zaštitnik je zatražio i, dobio izjašnjenje od Uprave policije –Sektora granične policije, nakon urgencije od 10.05.2018.godine kao i izvršio uvid u dokumentaciju vezanu za predmetni slučaj.

U izjašnjenju Ministarstva unutrašnjih poslova- Uprave policije –Sektora granične policije 50/2 broj 081/18 -18-41914/1 od 25.05.2018.godine, navedeno je između ostalog: da je izvršenim provjerama utvrđeno da lice [REDACTED] je državljanin Crne Gore; da se ne vodi u operativnim evidencijama za koje je nadležna policija; da u postupanju policijskih službenika prema podnosiocu pritužbe nije bilo odstupanja od uobičajene redovne granične provjere; da je izvršenim provjerama preko elektronske aplikacije prelazaka državne granice utvrđeno da je isti od 01.12.2017.godine do 10.04.2018.godine imao 134 prelaska državne granice; da zbog velikog broja prelazaka i ne imenovanja policijskih službenika koji su vršili kontrole nad podnosiocem pritužbe tim povodom obavljani su razgovori sa vođama smjene na graničnim prelazima Dračenovac, Dobrakovo i Ranče gdje je imenovani prelazio granicu kao i sa načelnicima OGB Rožaje i OGB Pljevlja i komandrom SGP Bijelo Polje, kao i sa njihovim pomoćnicima za granične provjere koji su potvrdili da nemaju saznanja da se prema podnosiocu pritužbe sprovodi neka posebna kontrola prilikom njegovog

prelaska državne granice osim one redovne, koja se sprovodi prema svim licima i vozilima koja nijesu interesantna po pitanju bezbjednosti; da je preko elektronske aplikacije prelazaka državne granice sistem signalizirao mach-pogodak u INTERPOL-ovoj bazi podataka kada bi nakon izvršenih provjera nastavio dalje kretanje; da se u prethodnom periodu po ovom pitanju podnosioc pritužbe, već obraćao ministru unutrašnjih poslova nakon čega je dobio pisani odgovor broj 280/15-62422/4 od 06.11.2015.godine; da je izvršen pregled snimljenog video materijala dostupnih prelazaka za [REDACTED] gdje se nije moglo utvrditi da je bilo neprofesionalnog postupanja policijskih službenika prema ovim licu; da je zadržavanje [REDACTED] a na graničnim prelazima u prosjeku trajalo do 10 minuta; da inače zadržavanje u nekim slučajevima zavisi i od objektivnih uslova na graničnom prelazu na koje se nije moglo uticati npr, gužve, tehnički problemi prilikom evidentiranja lica i vozila u elektronsku aplikaciju prelaza, kao i prioritete druge službene radnje koje se u tom momentu dešavaju na graničnim prelazima.

III. Utvrđene činjenice

Na osnovu uvida u pritužbu, dostavljeno izjašnjenje, utvrđene su sljedeće činjenice:

- da je [REDACTED], crnogorski državljanin iz Rožaja u periodu od 01.12.2017.godine do 10.04.2018.godine, imao 134 prelaska crnogorske državne granice;
- da se obratio Ministru unutrašnjih poslova, povodom njegovog problema dugog zadržavanja na crnogorskim graničnim prelazima od strane policijskih službenika;
- da je provjerama kroz aplikaciju „Granica“ i uvidom u elektronske evidencije prelazaka državne granice utvrđeno da imenovani ne podliježe detaljnim graničnim provjerama od strane granične policije Crne Gore i da njegovo zadržavanje traje od 10 do 40 minuta u zavisnosti od objektivnih razloga.

IV. Relevantno pravo

a) Domaće pravo

Ustav Crne Gore ("Službeni list CG" br.1/2007 i 38/13) određuje:

„Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma. (Član 17 stav 1)

Jemči se nepovredivost fizičkog psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava.

Niko ne sije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju. (Član 28 stav 2 i 3)

Zakon o graničnoj kontroli (Sl.list Crne Gore, 72/09, 20/11, 40/11, 39/13) propisuje:

„Prelazak državne granice je svako kretanje ljudi preko državne granice.“(član 10)

Graničnu kontrolu vrši Policija. U vršenju poslova granične kontrole, policijski službenik primjenjuje ovlašćenja utvrđena zakonom, kojima se sa najmanje štetnih posljedica postiže cilj. Policija je ovlašćena da, radi vršenja poslova granične kontrole, postavlja i koristi tehnička i druga sredstva komunikacije, kao i druga sredstva u skladu sa zakonom. (član 24)

Granična provjera obuhvata mjere i radnje koje se vrše na graničnom prelazu prilikom namjeravanog ili neposredno nakon obavljenog prelaska državne granice u cilju kontrole zakonitog ulaska lica u Crnu Goru, odnosno izlaska iz Crne Gore. (član 28)

Vršenje granične provjere Granična provjera vrši se na području graničnog prelaza. Granična provjera može se vršiti i van područja graničnog prelaza, u vozovima i na brodovima. Granična provjera ili dio granične provjere može se vršiti na području druge države, ukoliko je to u skladu sa međunarodnim ugovorom. Prilikom vršenja granične provjere mora se poštovati dostojanstvo lica

čija se provjera vrši, bez obzira na pol, rasu, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, invaliditet, godine života ili polnu orijentaciju. (član 29)

Prilikom vršenja granične provjere lica policijski službenik ovlašten je da: 1) vrši uvid u putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice i uzima podatke iz putnih i drugih isprava; 2) utvrđuje identitet lica koja prelaze državnu granicu i vrši provjeru u evidencijama koje vodi Policija, Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije; 3) uzima otiske svih prstiju i dlanova lica i druge biometrijske podatke ako postoji sumnja u identitet, odnosno u vjerodostojnost putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice; 4) provjerava da li lice ispunjava uslove za ulazak u Crnu Goru, odnosno izlazak iz Crne Gore; 5) ovjerava prelazak državne granice, odnosno unosi u putnu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice podatke o ulasku i izlasku, kao i podatke o zabrani ulaska u zemlju, podatke o unošenju i prenošenju vatrenog oružja i municije i druge podatke od značaja za graničnu provjeru; 6) provjerava svrhu putovanja lica; 7) vrši pregled i pretres lica koji ne obuhvata pregled tjelesnih šupljina, ukoliko na drugi način nije moguće obaviti provjeru lica; 8) zadrži lice za vrijeme koje je neophodno za vršenje provjere, a najduže šest časova. Policijski službenik je dužan da obezbijedi pravilno, nesmetano i brzo odvijanje granične provjere. (Član 31)

Lice koje namjerava da pređe ili je već prešlo državnu granicu dužno je da: 1) stavi na uvid isprave propisane za prelazak državne granice; 2) se podvrgne graničnoj provjeri; 3) ne napušta područje graničnog prelaza dok se ne izvrši granična provjera; 4) ne izbjegava i ne pokušava da izbjegne graničnu provjeru. Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da, na zahtjev policijskog službenika, da dodatna objašnjenja u vezi podataka i dokumentacije iz člana 38 stav 1 i člana 39 ovog zakona u vezi prelaska državne granice i postupa po njegovim upozorenjima i naređenjima. Lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom kojim prelazi državnu granicu dužno je da zaustavi saobraćajno sredstvo na određenom prostoru graničnog prelaza na kojem se vrši granična provjera i da, poslije završene provjere, saobraćajnim sredstvom napusti područje graničnog prelaza. (Član 40)

Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda („Službeni list CG., broj 42/11 i 32/14)

Postupak ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda pokreće se povodom pritužbe ili po sopstvenoj inicijativi.

Zaštitnik/ca ispituje povrede ljudskih prava i sloboda po sopstvenoj inicijativi kad sazna da su aktom, radnjom ili nepostupanjem organa povrijeđena ljudska prava i slobode.

Za postupanje po sopstvenoj inicijativi neophodna je saglasnost oštećenog/ne. (član 28)

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda. (Član 41)

V. Zaključna ocjena

Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka i utvrđenih relevantnih činjenica, proizilazi da su policijski službenici prema podnosiocu pritužbe, u vršenju poslova granične kontrole, primjenjivali ovlaštenja utvrđena zakonom, sa najmanje štetnih posljedica.

Imajući u vidu zakonski maksimum dozvoljenog zadržavanja od šest časova, zadržavanje lica na graničnim prelazima u trajanju od 10 do 50 minuta predstavlja dozvoljeno vrijeme, da se izvrši provjera.

Ovo naročito, uzimajući u obzir objektivne uslove-gužve, tehničke i druge probleme kao i mjere i radnje koje treba da preduzmu policijski službenici.

S obzirom na prethodno navedeno, Zaštitnik nije mogao da utvrdi da su postupanjem službenika granične policije, povrijeđena prava podnosiocu pritužbe.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Zdenka Perović

Dostaviti:

- Podnosiocu pritužbe
- Uprava policije